

TRONDHEIM KOMMUNE

Vann

Prosjekt 2020/21

4-års gruppa Iladalen barnehage

Ilabekken barnehager

med omsorg i et anerkjennende
og inkluderende miljø

Medvirkende i dette prosjektet:

Barn:

Abodi
Aisha
Alida
Amina
Edvard
Emil
Even
Huy Martin
Iver
Kevin
Lora
Magnus
Sara
Ylva

Voksne:

Ole Marius
Trine
Kari
Ingvill
Andrea

Bakgrunn for prosjektet

Vi snakket med barna litt tidligere om at vi snart skulle ha vann som tema i barnegruppa vår slik at de var litt forberedt da vi startet opp.

Det som møtte barna i første samling var at de så jordkloden på et lerret . Hva er alt det “blåe” undret vi oss? Mange hender kom i luften, og Magnus fikk sjansen på å svare. “*Det er vann*” kom det med en gang.

Vi pratet sammen om at vi har saltvann og ferskvann, og undret oss sammen rundt hvor finner vi dette ?

Nå var det mange tankefulle ansikt å se, og dette ble starten på videre undring og forundring rundt temaet vann.

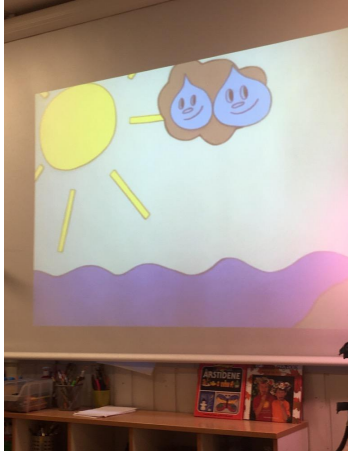
Tanker rundt prosjektet

Vi fant ut at veien videre rundt temaet vann var å gjøre mye forskjellig med vann, og sammen forundre og undre oss over at vann er utrolig fascinerende i mange slags sammenhenger og fasonger.

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna:

- *opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover (Rammeplan for barnehagen.)*

Vannets kretsløp

Vi hadde en samling der vi tok for oss vannets kretsløp samt viktigheten med vann.

Vi lærte at alt levende på jorden, fra planter, blomster, trær, dyr og mennesker er avhengige av vann for å overleve.

Vi hadde noen dager i forkant hengt opp plastposer med farget vann i et vindu, en med saltvann og en med ferskvann. Det vi skulle finne ut av var hvor mye dråper/damp som hadde samlet seg i toppen av posene og om det var noen forskjell. Dråpene/dampen skulle forestille skyer, og når vi rørte på de ble de til dråper som falt ned som "regn" igjen i resten av vannet. Saltvannet hadde gitt fra seg mest dråper, men vi fant ikke ut helt hvorfor.

ALIDA: "HVIS SKYAN E LEI SÆ, DA BLI DET REGN."

VOKSEN: "JA, KANSKJE DET. MEN HVORFOR KALLES JORDA DEN BLÅ PLANETEN?"

MAGNUS: "FORDI DET ER MER VANN ENN LAND PÅ JORDA."

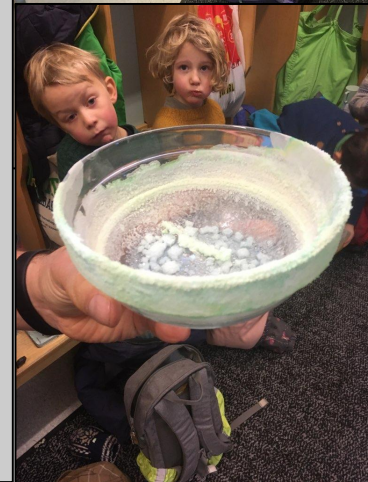
Saltvann/ferskvann

Hvordan kan vi visuelt vise barna forskjell på ferskvann og saltvann?

Vi hadde to glassboller der den ene hadde rosa ferskvann og den andre grønt ferskvann hvor vi skulle tilsette salt. Deretter tok vi frem to egg og spurte barna om de trodde egget ville flyte eller synke i fersk- og saltvannet. *“Det vil synke i det rosa vannet”* kom det fra Emil. Mange var enige i det, så vi måtte prøve. Vi la et egg i det grønne og et i det rosa. Begge sank! Og nå var det tid for å tilsette salt. Etter et par skjeer med salt i det grønne vannet begynte egget å flyte opp. *“sje, no vises egget i det grønne”* sa Lora. Det viste oss at saltvann gir bedre flyteevne enn ferskvann.

Etter noen uker skulle vi ta frem den grønne bollen med saltvann for å se hva som hadde skjedd?

Vi oppdaget at vannet hadde fordampet og at saltet lå igjen. De som ville fikk smake på saltet. De syntes det smakte litt rart.

“Ka har skjedd med vannet?”
undrer Ylva seg.

Forsøk med ulike væsker

I den neste samlingen skulle vi eksperimentere med forskjellige væsker i et glass. Alt inneholder vann, men sirup og olje består av mer. Vi brukte sirup, blått vann (visuelt) og olje. Vi startet med vannet, deretter sirup og avsluttet med matolje. Vi lot det stå en stund, og vi så at væskene delte seg. Her erfarte vi at de har forskjellig tetthet eller letthet og legger seg derfor i tre lag. Vi testet ut hvordan en klinkekule, en drue, en plastkork og litt bomull ville flyte i glasset. Hva ville skje nå?

*“Barnehagen skal støtte **barna** i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. **Realfag** handler om å tenke kreativt, om å utforske verden, om å ta vare på natur og ressurser, om å resonnerer og argumentere, om å oppdage sammenhenger og om å løse problemer som oppstår i hverdagen.”(Rammeplan for barnehagen)*

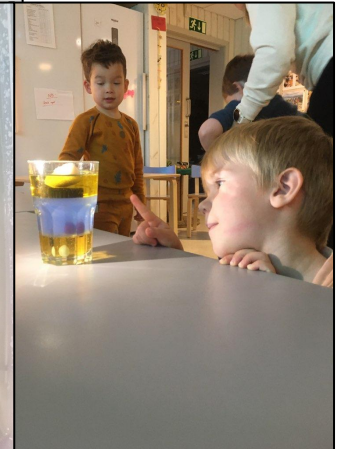
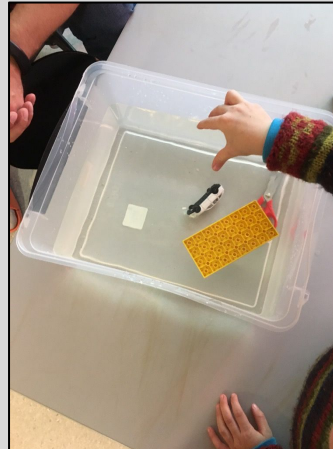
Vi så at alle tingene fordelte seg ulikt i de forskjellige væskene. Vi pratet om at væskene har ulik tetthet. Den som har tettest vil holde seg på bunn og det samme gjelder for de objektene vi bruker. Sirupen har størst tetthet og ligger da på bunnen av glasset sammen med klinkekulen som er helt nederst. Her ble det mange reflekterende spørsmål og fine samtaler.

Flyte/synke

Vi startet med å snakke om det vi gjorde sist. *“Klinkekula sank”* - kom det fra Magnus. Og dermed var barna koblet på. I dag skal **dere** gjøre forsøk, fortalte voksen. Alle barna skulle hente seg en ting inne fra barnehagen og etterpå skulle vi sammen finne ut om den ville flyte eller synke. Barna hadde funnet frem; saks, bil, elefant, stein, plastfigur, playmofigurer, treklosser og legoklosser. De skulle selv gjette på om deres ting fløt eller sank? Her ble det gjettet mye forskjellig, men vi fant ut at til sammen var det 5 ting som fløt og 7 ting som sank.

“sje, æ sa jo at korka villa flyt på vannet” - Alida .

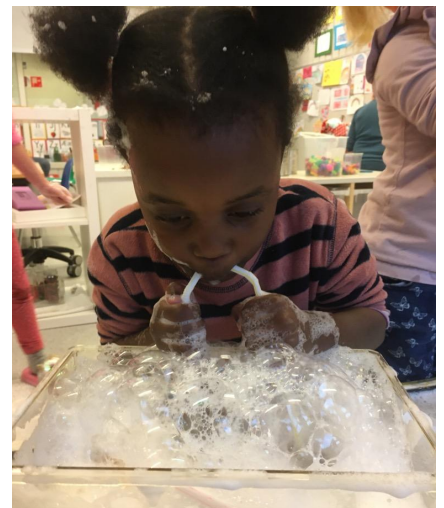

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.
(Rammeplan for barnehagen)

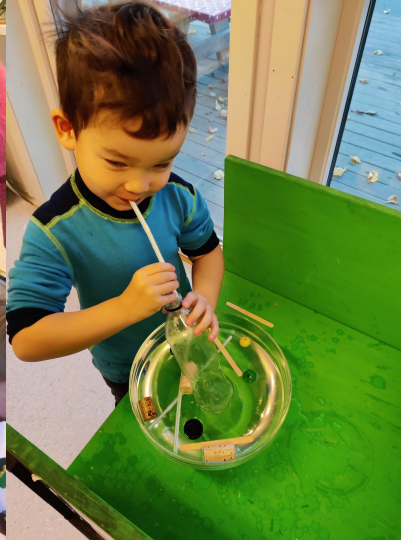
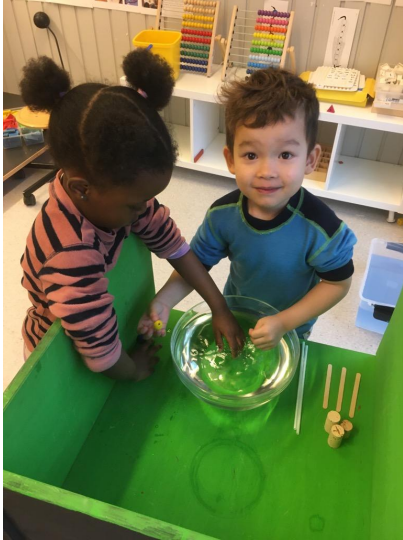
Lek med vann

Ved neste samling hadde vi lagt frem mange forskjellige baljer og bøtter med vann, og i tillegg var det masse forskjellig materialer lagt frem som det var fritt frem for å bruke. I dag skulle de få leke som de ville, men først måtte sokker/strømpebukse av.

"DET MAN
HØRER
GLEMMER
MAN, DET
MAN SER
HUSKER
MAN, DET
MAN GJØR
FORSTÅR
MAN."
LORIS
MALAGUZZI

Vi maler vann

Barna får male vann slik de mener vannet ser ut. Ut av dette ble det mange flotte tegninger.

*Barnehagen skal bidra til at barna;
-tar i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede
-møter en mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og
utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser
sammen med andre.
(Rammeplan for barnehager)*

Fryse vann

Voksen: Hvordan er det ute nå?

Barn: Det er snø og kaldt!

Voksen: Hva skjer med vannet ute da?

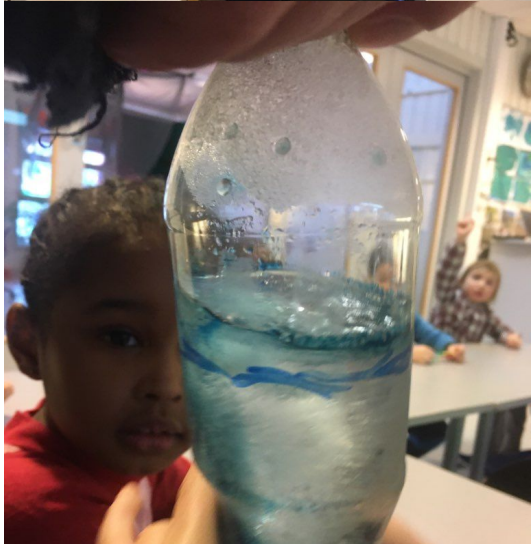
Barn: Det fryser jo.

Planen nå var at de skulle fylle på vann i de tingene vi hadde tatt frem, og at vi skulle putte diverse ting ned i vannet. Vi hadde perler, banan, piperensere, kreppapir, sugerør, en kobbering og litt tøysnorer. Etter at alt ble fylt opp undret vi oss over hva som vil fryse først? Kanskje den store baljen eller den ene flasken? Hva skjer egentlig med vannet når det fryser? Vi hadde masse forskjellig som vi undret oss over, og kanskje får vi noen svar om noen dager? Vi satte alt i utebua i en stor isoporkasse med lokk.

Etter noen dager tok vi frem det som vi hadde satt ut. Vi åpnet lokket, og til vår store overraskelse hadde ingenting frosset til is! Hm, hvorfor? Etter mye gode innspill fra barna fant vi ut at vi burde ta av lokket på isoporkassa og prøve igjen. Det forsøkte vi, og erfarte at alt frøs til is etter noen dager. Konklusjonen her ble etterhvert at isopor med isoporlokk holder kulden ute ganske bra.

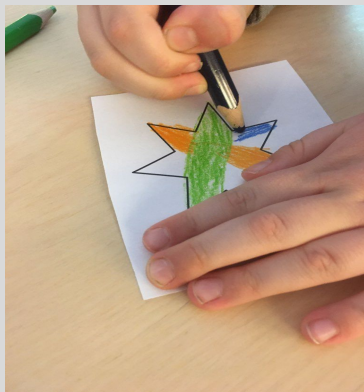

I barnehagen er det viktig å ta seg god tid med barna om det de ser, hører, kjenner og lukter, og ikke minst stille gode spørsmål . Det er ikke alltid de riktige svarene som er mest spennende, men heller undringen og forundringen med hvordan vi kommer dit.

Magisk blomst/stjerne

Vi hadde kopiert opp maler av blomster og stjerner som barna skulle få fargelegge og klippe ut. Etterpå skulle de brette inn kronbladene/spissene inn mot midten. Vi hadde fylt opp noen glassboller med vann der barna skulle legge blomstene/stjernene med den brettede siden opp. Dermed skulle det magiske skje!

Det ble forklart at papirfibrene trekker til seg vann slik at papiret utvider og bretter seg ut.

*Barnehagen skal bidra til at barna lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper.
(Rammeplan for barnehager)*

Tur til Theisendammen

Vi avsluttet prosjektet med å ta turen opp til Theisendammen. Samtidig ville vi se hva som har skjedd med Ilabekken i vinter. Barna bemerket raskt forandringer:

“Se på elva (bekken)” bemerket Alida. “Fryst og kommet snø på” svarte Emil. “Hvor er endene da?” spør voksen. “De har flydd mot sør for der er det varmere” kom det fra Lora. “Vann under isen, bare litt. Vannet har fryst til is der (peker på fossen)” sier Martin. “Masse dyrespør her” kommer det plutselig fra Kevin. “Klarer vi å høre vannet?” spør voksen. “Ja, under isen” svarer Abodi.

Slik går samtalen og all undringen helt til vi ankommer Theisendammen for å spise lunsjen vår. Vi har fortsatt med å eksperimentere og forske på vann, og det vil vi fortsette med fremover.

En liten oppsummering

Vi har gjort oss mange gode erfaringer og undringer rundt prosjektet:

Alltid gøy å leke med vann.

Vi har både ferskvann og saltvann.

Flytende væsker har forskjellig tetthet.

Når vann fryser blir det til is.

Det er mere vann enn det er land på jorda vår.

Ting flyter bedre i saltvann enn i ferskvann.

Alt vi spiser inneholder litt vann.

Vi har hatt det utrolig gøy, og vi har gjort masse spennende og interessante ting gjennom dette prosjektet med vann. Nå er vi alle spente på hva som blir det neste store prosjektet hos gruppa vår.

Hilsen alle på gruppe Gul

” Grunlaget for læring er sosiale aktiviteter. Det er det barna gjør, sammen med voksne og kamerater, som utgjør læringens fundament ” .(Rammeplanen for bhg)

Ilabekken barnehager
Iladalen barnehage
Mellomila 51
7018 Trondheim

